

10.LEKCIJA

Juaņ dinastijas drāma

Teātris

曲 [qu3], 戏[xi4], 剧[ju4]

Aizsākumi: 说唱文学 [shuo1 chang4 wen2 xue2]

词 [ci2] => 曲 [qu3]

Raksturīgākās iezīmes

- Mūzika
- Dzeja
- Uzsvars uz kvalitāti, nevis saturu
- Fragmentu uzvedums
- Simbolisms: krāsas, priekšmeti, sejas masku vaibsti
- Hiperbolisms
- Emocionāla distance starp lugu un skatītājiem

Galvenie novirzieni

- Ziemeļu teātris: 北曲

veidi: 杂剧 [za2 ju4]

- Dienvidu teātris: 南曲

veidi: 南戏 [nan2 xi4]; 昆曲 [kun2 qu3]

• Pekīnas opera 京剧 [jing1 ju4] *no 18.gs. un mūsdienās*
apvienojās Aņhui prov. 4 trupas

1. “Trīs svinības” 三庆 san1 qing4

2. “Četri prieki” 四乐 si4 le4

3. “Maigais pavasaris” 温春 wen1 chun1

4. “Pavasara terase” 春台 chun1 tai2

Četri izcilie sieviešu lomu dziedoņi 四大名旦 20.gs.

- **Mei Lanfan 梅兰芳 (1894-1961)**
- Sjuņ Huišen 荀慧生 (1900-1968)
- Šan Sjaojuņ 尚小云 (1900-1976)
- Čen Jaņcju 程砚秋 (1904-1958)

Lomas 角色 [jue2 se4]

- 生 [shēng] vīriešu tēli
- 旦 [dàn] sieviešu tēli
- 丑 [chǒu] neglītie komiķi, negatīvie varoņi
- **净 [jìng] krāsainās sejas, pozitīvie varoņi**
  - **末 [mò] klauni**

Pazīstami teātra tēli

- Guan Ju 关羽
- Džuge Lian 诸葛亮
- Jan Guifei 杨贵妃

Krāsu simbolika

- **Melns** – taisnīgums un lojalitāte
- **Balts** – nodevība
- **Zils** – iedomība, cietsirdība
- **Zaļš** – vardarbība, dusmas
- **Sarkans** – drošsirdība, uzticība

4 daļu sižeta attīstība

- Iesākums 起 [qi4]
- Turpinājums 承 [cheng2]
- Pavērsiens 转 [zhuan3]
- Harmoniska vienošanās 合 [he2]

Teātra vieta 场 [chang3]

Mūzikas reģistri 乐谱 [yue4 pu3]

Pazīstamākie dramaturgi Juaņ din.laikā

• **Guaņ Haņcin** 关汉卿 (1240-1320)

luga “**Netaisnība pret Dou E**” (窦娥冤 *Dou4 e2 yuān1*)

• **Van Šifu** 王实甫 (13.gs.)

luga “**Piezīmes par Rietumu kambari**” (西厢记 *Xi1 xiang1 ji4*)

• **Ma Džijuaņ** 马致远 (1260-1325)

luga “**Rudens Haņ pilī**” (汉宫秋 *Han4 gong1 qiu1*)